

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 18, No. 2, 2023. Article ID: OJED-18-02-002
Article Info: Received 29 April, 2023; Revised 29 July, 2023; Accepted 29 July, 2023

OJED

An Online Journal
of Education

www.tci-thaijo.org/index.php/OJED

ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา Administrators' Supervisory Skills that Influence the World Class Standard Outcomes of Secondary Schools

พัฒนพงศ์ ทองศรี^{1*} บุณทริกา บูลภักดิ์² และ จุไรรัตน์ สุตรุ่ง³
Phattanapong Thongsri¹ Buntarika Bulpakdi² and Jurairat Sudrung

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานผลลัพธ์ของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา 3) เพื่อศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 280 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างาน โรงเรียนละ 5 คน คืองานหลักสูตร งานระดับชั้น งานบุคลากร งานนโยบายและแผน และงานบริหารการเงิน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 810 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.04 อยู่ในระดับมาก 2. ระดับการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีค่าเฉลี่ย 4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด 3. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา มี 2 ทักษะ คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล และทักษะด้านการประเมินผล

คำสำคัญ : ทักษะการนิเทศ, ผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล

¹ นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Graduate Student of Supervision and Curriculum Development Division, Department of Educational Policy, Management, and Leadership,
Faculty of Education, Chulalongkorn University.
Email: 6280101927@student.chula.ac.th

^{2,3} อาจารย์ประจำสาขาวิชาธุรกิจและอาชีวศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Lecturer in Division of Business and Vocational Education, Department of Educational Policy, Management, and Leadership, Faculty of Education,
Chulalongkorn University.
Email: buntarika.b@chula.ac.th, jurarat.su@chula.ac.th

* Corresponding Author

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of supervision skills of school administrators who have been awarded the world-class standard school award at the secondary level; 2) to study the level of performance of the outcomes of schools that have been awarded the world-class standard school award for secondary education, and 3) to study the supervision skills of school administrators that affect the outcomes of world-class standard secondary schools. The population used in the research was among 280 schools that received the quality award from the Office of the Basic Education Commission for secondary education. The informants are five teachers from each school who perform the duties of school supervisors, namely curriculum, grade level, personnel, policy and planning, and financial management, totaling 810 informants. Research instruments include a 5-level rating scale questionnaire, data analysis using frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient analysis, and enter multiple regression analysis.

The research results showed that 1) executives' overall level of supervision skills averaged 4.04 at the high level. 2) The performance level of world class standard school outcomes averages 4.89 at the highest level. 3) two skills in executive supervision affect the outcome of world class standard school: personnel management skills and assessment skills.

Keywords: administrators' supervisory skills, the world-class standard outcomes

บทนำ

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน ไปสู่การสร้างสังคม และสร้างชาติ ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนอยู่ในสังคมโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ รวมถึงการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้ระบุถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในแนวคิดของความเป็นสากล เป็นแนวคิดในการยกระดับคุณภาพการศึกษาที่เทียบเท่ากับความเป็นสากลโลก อันเนื่องจากเศรษฐกิจฐานความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร ทำให้สังคมโลกมีความลื่นไหลระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์กับชุมชนโลก มีความสามารถในการแข่งขันและร่วมมือกับประชาคมโลกได้ต่อเมื่อเรามีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาให้มีความเป็นสากล

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลเริ่มต้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2553 โดยมีความมุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเป็นพลเมืองของโลกที่มีคุณภาพ คือ การเป็นคนดีและคนเก่ง โดยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุขบนพื้นฐานและบริบทของความเป็นไทย ภายใต้บริบทสังคมโลกกระแสใหม่ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและความสามารถในระดับสูง เพื่อการพึ่งพาตนเองและยกระดับสมรรถนะหลักในการแข่งขัน และโรงเรียนยกระดับคุณภาพสูงขึ้นสู่ความเป็นมาตรฐานสากล ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้มีการประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ โดยมีเป้าหมายที่จะยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ โดยมีการกำหนดเกณฑ์สำหรับให้โรงเรียนในโครงการนำไปประยุกต์ใช้ โดยเทียบเคียงให้เหมาะสมกับบริบทของการบริหารจัดการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความมุ่งมั่นที่พัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวทางการประเมินแบ่งออกเป็น 6 ด้าน และอีก 1 ผลลัพธ์ ได้แก่ ด้านการนำองค์กร ด้านกลยุทธ์ ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติการ และด้านผลลัพธ์ ในส่วนของผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น เป็นการตรวจประเมินว่าโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการประเมินผลการดำเนินการการปรับปรุงในด้านที่สำคัญทุกด้าน ประกอบด้วยผลลัพธ์ 5 ผลลัพธ์ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ ผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร และผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด

จากข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) พบว่าในประเทศไทยมีจำนวนโรงเรียนในสังกัดจำนวน 2,359 โรงเรียน แต่มีเพียง 280 โรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ซึ่งจากจำนวนดังกล่าวนี้ ถือเป็นจำนวนที่น้อยมากถ้าเทียบกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด

โรงเรียนที่มีคุณภาพส่วนหนึ่งนั้นเกิดจากการนิเทศภายในอย่างมีประสิทธิภาพ การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียนในการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมสนับสนุนให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จทั้งด้านงานสอน และงานอื่น ๆ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (จุไรรัตน์ สุตรุ่ง, 2559) ผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนระบบการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารมีการทำงานร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนิเทศจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารควรจะต้องมีความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาต่อไป (ไพฑูริย์ สินลารัตน์ และ นักรบ หมี่แสน, 2561)

ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะในการนิเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นผู้นำของการวางแผนนโยบายในองค์กร การขับเคลื่อนความสำเร็จในสถานศึกษาได้นั้นต้องมีผู้บริหารให้การสนับสนุน ซึ่ง Wiles และ Lovell (1983) ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานของผู้บริหารว่าควรมีทั้งหมด 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านผู้นำ (skill in leadership) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (skill in human relation) ทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม (skill in group process) ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล (skill in personnel administration) และทักษะด้านการประเมินผล (skill in evaluation)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ทราบว่าทักษะการนิเทศของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล กล่าวคือ โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนในอีกชั้นหนึ่ง ผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ เพราะผู้บริหารคือผู้กำหนดและขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัลดังกล่าว และเป็นแนวทางให้ผู้บริหารจัดการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

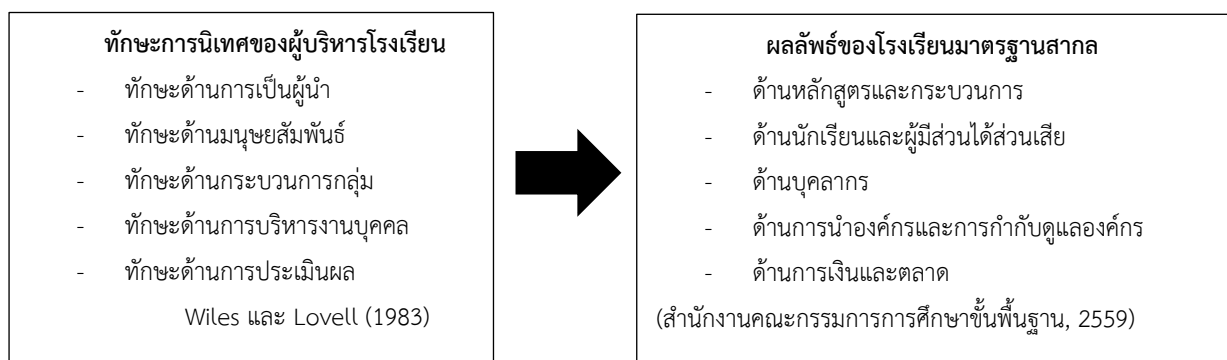
1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยมุ่งศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยใช้ทักษะการนิเทศของผู้บริหารตามแนวคิดของ Wiles and Lovell (1983) และผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในกรอบของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ดังนี้

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA มาตรฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนทั้งสิ้น 280 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA มาตรฐานระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 162 โรงเรียน

จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจำนวนจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ที่มีระดับของความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนได้ที่ 5% ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างาน โรงเรียนละ 5 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 810 คน ประกอบด้วย หัวหน้างานหลักสูตร หัวหน้าระดับชั้น หัวหน้างานบุคลากร หัวหน้างานนโยบายและแผน และหัวหน้างานบริหารการเงิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 ระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหาร ประกอบด้วย 5 ทักษะที่สำคัญตามกรอบแนวคิด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 3 ระดับผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการนิเทศ และคุณภาพด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิด และเนื้อหาของเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดทักษะการนิเทศ และคุณภาพด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสม และครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item – Objective Congruence)

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.78-1.00 โดยมีค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ที่ 0.98

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัย เรื่อง ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากหัวหน้างาน 5 งาน ในโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 810 ฉบับ

3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนจากหัวหน้างาน 5 งาน ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ IBM SPSS statistic และแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหาร โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
4. การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Tolerance) ค่า Variance Inflation Factor (VIF) และค่าสถิติที่ใช้วัดความเป็นอิสระต่อกันของความคลาดเคลื่อน (Durbin-Watson)
5. การวิเคราะห์อิทธิพลของทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การอธิบาย (Coefficient of determination: R^2) และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ (β) ของตัวแปรทำนายแต่ละตัวแปร

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการนิเทศของผู้บริหารในภาพรวม พบว่า ทักษะของผู้บริหารในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.04 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการนิเทศด้านการบริหารงานบุคคล มีการปฏิบัติมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.34 อยู่ในระดับมาก

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการนิเทศของผู้บริหารจำแนกเป็นรายทักษะ

1) ทักษะด้านการเป็นผู้นำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะด้านการเป็นผู้นำของผู้บริหาร พบว่า ทักษะด้านการเป็นผู้นำในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.54 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายด้านการนิเทศของโรงเรียน และทิศทางของการทำงาน โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.41 อยู่ในระดับมาก

2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.07 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.23 อยู่ในระดับมาก

3) ทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะด้านกระบวนการกลุ่มของผู้บริหาร พบว่า ทักษะด้านกระบวนการกลุ่มในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการกระตุ้นให้ครู

และบุคลากรแสดงความคิดเห็นในการวางแผนการทำงานตามนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยใช้กระบวนการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด

4) ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะด้านการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร พบว่า ทักษะด้านการบริหารงานบุคคลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.34 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารใช้กระบวนการนิเทศภายใน ในการพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานตามหลักการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด

5) ทักษะด้านการประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะด้านการประเมินผลของผู้บริหาร พบว่า ทักษะด้านการประเมินผลในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.24 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการนิเทศที่ส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.50 อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน พบว่า ผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ย 4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กรและด้านการเงินและตลาด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.90 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและกระบวนการและด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.88 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร จำแนกตามผลลัพธ์รายด้าน

1) ด้านหลักสูตรและกระบวนการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านหลักสูตรและกระบวนการ พบว่า การปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านหลักสูตรและกระบวนการ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลตามแนวทางการดำเนินงานของคู่มือโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยประเมินจากการลงมือปฏิบัติตามกระบวนการของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.90 อยู่ในระดับมากที่สุด

2) ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า การปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.88 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.90 อยู่ในระดับมากที่สุด

3) ด้านบุคลากร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านบุคลากร พบว่า การปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านบุคลากรในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนสนับสนุนค่าตอบแทน การยกย่องชมเชย และการให้รางวัลจิตใจและโรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน มีค่าเฉลี่ย 4.90 อยู่ในระดับมากที่สุด

4) ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร พบว่า การปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กรในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.90 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนได้คำนึงถึงความสำคัญด้านเทคโนโลยีกับความเปลี่ยนแปลง ให้ทันสมัยในหลักสูตรปัจจุบัน โรงเรียนจัดระบบการบริหารจัดการ และอาศัยองค์กรหลักของโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมและโรงเรียนคำนึงถึงกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ โดยมีการประเมินผลจากการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.91 อยู่ในระดับมากที่สุด

5) ด้านการเงินและตลาด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านการเงินและตลาด พบว่า การปฏิบัติงานผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหารด้านการเงินและตลาดในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.90 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนมีนโยบายให้บุคลากรรับทราบและปฏิบัติตามระเบียบการใช้งบประมาณ โดยมุ่งเน้นความคุ้มค่าและประสิทธิผลต่อนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.91 อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา

3.1 ผลการทดสอบเบื้องต้นในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ระหว่างกันไม่เกิน 0.8 ค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างกัน(tolerance) เข้าใกล้ 1 โดยทุกตัวแปรมีค่ามากกว่า 0.5 และค่า Variance Inflation Factor (VIF) น้อยกว่า 10 จึงไม่พบปัญหาตัวแปรมีความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันสูง (multicollinearity) อีกทั้ง ค่าความเป็นอิสระต่อกันของความคลาดเคลื่อน (Durbin-Watson) ของทุกตัวแปรอยู่ในช่วง 1.5 – 2.5 ทั้งหมด ดังนั้นจึงสามารถนำตัวแปรอิสระมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้

ภาพที่ 2

ค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระ

	X _{SL}	X _{SHR}	X _{SGP}	X _{SPV}	X _{SV}
X _{SL}	1	.125**	.134**	.115**	.176**
X _{SHR}	.125**	1	.266**	.341**	.278**
X _{SGP}	.134**	.266**	1	.260**	.435**
X _{SPA}	.115**	.341**	.260**	1	.489**
X _{SV}	.176**	.278**	.435**	.489**	1

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างทักษะการนิเทศของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร ในภาพรวม พบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร ในภาพรวมได้ร้อยละ 8.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\text{Adj } R^2 = .096, p = <.000$) โดยตัวแปรทำนายที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (β) มากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล ($\beta = .191, p = <.000$)

ภาพที่ 3

ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ (B) ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณมาตรฐาน (β) และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรทักษะการนิเทศของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร ในภาพรวม

ทักษะการนิเทศ	B	Coefficient Std. error	β	t	Sig.
Constant	4.344	.097		44.708	<.001
X _{SL}	-.010	.018	-.022	-.567	.571
X _{SHR}	.013	.015	.034	.819	.413
X _{SGP}	.000	.017	.001	.013	.990
X _{SPA}	.072	.017	.191	4.215	<.000**
X _{SV}	.053	.016	.155	3.265	<.001**

R = .310, R² = .096, Adj R² = .089 (p = <.000)

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างทักษะการนิเทศของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร จำแนกตามผลลัพธ์รายด้าน พบว่า

1) ด้านผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ พบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร ด้านผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ ได้ร้อยละ 8.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Adj R² = .084, p = <.000) โดยตัวแปรทำนายที่สำคัญมากที่สุด คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล (β = .176, p = <.000)

2) ด้านผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร ด้านผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ร้อยละ 12.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Adj R² = .127, p = <.000) โดยตัวแปรทำนายที่สำคัญมากที่สุด คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล (β = .219, p = <.000)

3) ด้านบุคลากร พบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร ด้านบุคลากร ได้ร้อยละ 8.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Adj R² = .086, p = <.000) โดยตัวแปรทำนายที่สำคัญมากที่สุด คือ ทักษะด้านการประเมินผล (β = .170, p = <.000)

4) ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร พบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร ได้ร้อยละ 7.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Adj R² = .077, p = <.000) โดยตัวแปรทำนายที่สำคัญมากที่สุด คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล (β = .211, p = <.000)

5) ด้านการเงินและตลาด พบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลของผู้บริหาร ด้านการเงินและตลาด ได้ร้อยละ 1.5

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\text{Adj } R^2 = .015, p = <.000$) โดยตัวแปรทำนายที่สำคัญมากที่สุด คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล ($\beta = .123, p = <.009$)

สรุปผลการวิจัยเรื่องทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา พบว่า ทักษะด้านการบริหารงานบุคคลส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลทั้งในภาพรวมและทุกด้าน ซึ่งด้านที่ส่งผลมากที่สุดคือ ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำหรับทักษะด้านการประเมินผลส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล 3 ด้าน ซึ่งด้านที่ส่งผลมากที่สุดคือ ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม ไม่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลทุกด้านทั้งในภาพรวมและรายด้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา พบว่า

ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่มีการปฏิบัติในโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด คือ ทักษะการนิเทศด้านการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นโครงการที่ขับเคลื่อนโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนที่มีลักษณะเฉพาะ และรูปแบบของการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากลในระดับนานาชาติ นั่นคือใช้มาตรฐานเดียวกันทั่วโลก ถือเป็นการขับเคลื่อนการศึกษาไทยให้เทียบเคียงกับการศึกษาของโลกโดยรางวัลระดับสูงสุดคือรางวัล TQA (Thailand Quality Award) ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนในประเทศไทยยังไม่มีโรงเรียนใดได้รับรางวัลดังกล่าว โดยรางวัลสูงสุดที่ได้รับคือรางวัล OBECQA มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ได้แก่ ด้านคุณภาพวิชาการ ด้านคุณภาพครู และด้านการวิจัยและพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ทำให้ผู้บริหารต้องใช้ทักษะการบริหารงานบุคคลในการขับเคลื่อนนโยบายและติดตามงานในส่วนของการปฏิบัติอย่างจริงจัง ดังที่ นิตยา เทพอรุณรัตน์ (2557) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารบุคลากรรวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองของบุคลากร จัดให้มีระบบการเรียนรู้ การพัฒนาครู นักเรียนและบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับ Beach and Reinhartz (2000) ได้กล่าวถึงบทบาทกระบวนการของผู้บริหารในการบริหารงานบุคคลในพุดโน้มน้าวให้ครูได้ทำการเรียนรู้ร่วมกันอันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และช่วยให้ครูปรับการทำงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างเสมอภาค รวมทั้งจูงใจให้ครูยอมรับหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีบทบาทความเป็นผู้นำ

2. ผลการศึกษาการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า

การปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมากที่สุดเท่ากัน คือ ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร และด้านการเงินและตลาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโครงการที่ต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อน ในการนี้ก็ต้องมีการใช้งบประมาณเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการโรงเรียนมาตรฐานสากล ตั้งอยู่บนหลักการความคุ้มค่าและการใช้งบประมาณที่เหมาะสม การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (quality system management) ได้แก่ ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐาน และด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา โดยผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถบริหาร

จัดการโรงเรียนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย สามารถระดมและจัดการทรัพยากรทางการเงินได้คุ้มค่า เพื่อความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น มีปัจจัยพื้นฐานที่เพียงพอต่อการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนหรือจัดกิจกรรมจากองค์กรภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) จึงทำให้ต้องมีการปฏิบัติด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร เป็นปัจจัยสำคัญ ดังที่ รื่น หมั่นโกตะ (2557) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ความสำเร็จของการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องวางแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยอยู่ภายใต้การรับรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา เน้นการสร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์และเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อโรงเรียน

ด้านการเงินและตลาด เป็นอีกผลลัพธ์ที่มีการปฏิบัติงานด้านผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลจำเป็นต้องใช้งบประมาณซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารจัดการที่คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่บ่งบอกความมั่นคงทางการเงินของโรงเรียน รวมทั้งความท้าทายและความสำเร็จด้านตลาดของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ทำให้ด้านการเงินและการตลาดเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังที่ ธพลศจรณ์ พิมพิชัยกุล (2561) กล่าวว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลควรมีระบบการจัดการด้านการเงินและงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีกระบวนการบริหารด้านการเงินทั้งในด้านการจัดการภายในโรงเรียน และคำตอบแทนอื่น ๆ รวมถึงสิทธิประโยชน์ตามกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล

3. ผลการวิเคราะห์ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา พบว่า

ทักษะด้านการบริหารงานบุคคลส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาพรวมทุกด้าน ซึ่งด้านที่ส่งผลมากที่สุดคือ ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะด้านการบริหารงานบุคคลเป็นทักษะที่จำเป็นที่สุดต่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งอาศัยครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนผลลัพธ์ทั้ง 5 ผลลัพธ์ โดยในส่วนของการบริหารงานบุคคลที่ส่งผลต่อนักเรียนโดยตรงนั้น ผู้บริหารจะต้องกำกับ ดูแล และติดตามข้อมูลกับผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะความเป็นเลิศตามหลักโรงเรียนมาตรฐานสากลและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น อีกทั้งผู้บริหารจะต้องประสานงานกับหัวหน้าระดับชั้นและครูที่ปรึกษาในการดูแลและส่งเสริมนักเรียนไปสู่ความเป็นเลิศตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่โรงเรียนจะต้องรับฟังนักเรียน รวมถึงประเมินความพึงพอใจ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ความสำเร็จตามหลักโรงเรียนมาตรฐานสากล รวมถึงกระบวนการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการจัดการกับข้อร้องเรียนรวมถึงแนวทางการแก้ปัญหาให้เกิดความพึงพอใจของทุกฝ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) ดังที่ เมธิ ทองคำ (2558) กล่าวว่า ตามแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษานั้น มุ่งกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และชุมชนของนักเรียนให้มากที่สุด ให้ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการศึกษาในฐานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) ของโรงเรียนโดยตรง

ทักษะด้านการประเมินผลส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล 3 ด้าน ซึ่งด้านที่ส่งผลมากที่สุด คือ ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งอาจเป็นเพราะการดำเนินงานในโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น มีกระบวนการประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกกระบวนการทำงาน ทำให้ผู้บริหารจะต้องติดตามและสอบถามถึงปัญหาสาเหตุที่เกิดขึ้น รวมถึงหาแนวทางในการแก้ไขอย่างทันที่ โดยการวัดและประเมินผลจะต้องคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียนที่มีหลากหลายบริบท และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการมาตรฐานสากล ซึ่งโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของโรงเรียน อันจะส่งผลต่อนักเรียนในการรับการประเมินผลที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับหลักมาตรฐานสากล นักเรียนจะได้รับฟังผลสะท้อนจากการประเมินผลเพื่อทราบจุดเด่นและความสามารถของนักเรียนเอง อีกทั้งผลการประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาจุดด้อยของนักเรียนที่จะเกิดแนวทางการพัฒนานตนเองในโอกาสต่อไป โดย จารุกิตติ์ สิทธิยานนท์ (2559) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นข้อบ่งชี้ที่สำคัญของสถานศึกษาซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจน อาทิ กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จึงส่งผลให้โรงเรียนมาตรฐานสากลมีแนวทางการวัดและการประเมินผลที่ชัดเจน ซึ่งจะส่งผลต่อนักเรียนโดยตรง ทั้งนี้ จะต้องมีการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามแผนการพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีผลลัพธ์ตรงกับความต้องการของโลก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะของการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลอื่น ๆ ควรใช้ทักษะทางเทคนิคด้านการบริหารงานบุคคล และทักษะด้านการประเมินผล ในการบริหารงานโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้
2. หน่วยงานต้นสังกัดในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเน้นการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้มีทักษะทางเทคนิคให้ครบถ้วนทุกทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านการบริหารงานบุคคลและทักษะด้านการวัดประเมินผล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยควรศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในกลุ่มงานอื่น ๆ ของโรงเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพทางการศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จารุกิตติ์ สิทธิยานนท์. (2559). *การพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดพลเมือง*

โลกศึกษา [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง. (2559). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.

ธพลศจกรณ์ พิมพ์ชัยธกุล. (2561). *การพัฒนาคู่มือการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล*

ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต].

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา เทพอรุณรัตน์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย*

- [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูลย์ สีนลารัตน์, และนักรบ หมี่แสน. (2561). *ความเป็นผู้นำทางการศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมธี ทองคำ. (2558). *การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- รีน หมื่นโกตะ. (2557). *กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล*. [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล WORLD-CLASS STANDARD SCHOOL*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล World-Class Standard School ปรับปรุง พ.ศ. 2561*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *สารสนเทศโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

ภาษาอังกฤษ

- Beach, D.M. & Reinhartz, J. (2000). *Supervision Leadership: Focus on Instruction*. Allyn & Bacon.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.
- Wiles, K & J.T. Lovell. (1983). *Supervision for Better Schools*. Pearson.